

هفته‌ك جريدۀ فنيه وادبيه

ابونه بدلی

مدیر مسئول قصبار

اداره خانه: بی: باب عالی جاده سنده قصبار مطبعه و کتبخانه سیدر
جریده متعلق خصوصیات این مدیریت مراجعت اولنور .
بر سنه لکی پوسته اجر تیله برابر ۳۰ غروشدر اداره خانه دن
آلحق اوزره ۲۰ وانی کاغذ اوزرینه مطبوع نسته لرایچون ۵۰ غروشدر
[نسخی ۲۰ یاره]

طوب باروتنك، قولاغه طاقیلان كوزلكلرك موجدلری
بزم ایچون حالا مجهولات اساطیری قیلندن در.

طوب باروتی سابه سنده بابار تهاجسته اسكان
قالیوردی؛ بوسله قریستوف قولومبابا قریسانك ابحار بعیده-
ده تحری؛ مجهول ایچون تعین جهات ایسنه آلت اولیوردی.
دورینلرك اختراعی دخی علوم رصدیه بیوك بر خطوؤه
ترقی آدیوریوردی. الحاصل پورتقانی ضبط ایتك،
آنلری بزه قل ایدرهك استفادائزی تأمین؛ توسیع
وہ معلومات جدیدہ فنیہی شہاقتہ کاله اعلا ایتك ایچون
مطالعہ حیاتی حکمتنامی تولد اولیوردی.

باراساس (۱۴۹۳-۱۵۲۱)، قاردان (۱۵۰۱-
۱۵۷۶)، تله زیو (۱۵۰۸-۱۵۸۸) تفحصات فنیہ
پرینہ یاکلش بر صورتده قائم اولان قواعد غیر معقولہ به
قارشى اعلان جدال ایدنلرك طابورینہ التحاق ایتدیلر.
مع مافیه نه اختراع ایچون مقضی اولان فطانتہ، نهدہ منابع
کافیہ مالک اولدقلرندن مشارالہم یکی بر کائناتہ حکمت
تأیس ایدہم، رك صحت کاملہ ایلہ بولدقلری نظریاتندن
عملیانه انتقال ایتك ایستغجہ کندیلری ده کرویو سہو
وخطایہ یویان اولدیلر. فقط مخترعین سائرہ قواعد و احکام
ایلہ اشتغال ایتمکمزین هرکون یکی بر آلت ایجاد ایدرهك
اوزمانہ قدر قبول اولنان افکارك بطالاتی بالتجربہ
اثبات ایتدیلر.

داهی شهر قوبرنیک دخی مسلک جدید عولمدن
باحث اولان اثر مشهورینك مسوداتی اوتوز سنہ قدر
صافلایه قی نہایت اثر مذکورك ایلک بروالری فراش
احتضارده ایکن الہ کچیرہ ییلدی. نتیجتہ فچیمة عمری
یوقاریده بیسان ایدیلان (ژوردانو برونو) دخی: «بزم
بیلدیکمزدن بشقہ سیارات اولمدیفنه ایتانقی کوچك
بر یخردن باقارکن هواده بو یخچرہ دن کوریلہ میاندن
بشقہ قوش اولمدیفنی ادعا ایتمک یکنزر.» دییوردی. قوبرنیک
کره ارض ایلہ سیاراتك شمس مرکز اولقی اعتباریلہ
اولان حرکتلری تأیید ایدیوردی؛ (تیقو براهه)
(۱۵۴۶-۱۶۰۱) ایلہ (کپلر) (۱۵۷۱-۱۶۳۰) دخی
جناب واجب الوجودك قدرت جلیله صمدانیہ سی ایلہ
سیاراتك حرکتانده جاری اولان قوانین جلیله فی کشفہ
چالیشیوردلری.

قوبرنیک مسلکتنک اهمیتی پیش نظر دقتہ آلان
غالیله (۱۶۴۲-۱۷۲۷) دخی مسلک مزبورى جسورانه
مدافعه ایتدی. جہالت و تعصب ایلہ رنجیدہ، یتیش یاشنده
اولان بو حکیم مرصک کره ارضك حرکتی حقیقتہ کی
سوزنی کری آلہرق کرسی احتراق اوکندن قاجق
خصوصندہ کی صنعتی بالوجوہ شایان اغماضدر.

مشار الہدن صکرہ کشفیات سریماً یکدیگری
تعقیب ایتدی: هوکیخان (۱۶۲۹-۱۶۹۵) نوتون
(۱۶۴۲-۱۷۲۷)، لہ بیسیج (۱۶۴۶-۱۷۱۶) مبحث
الحراکات قواعد مضبوطہ سنی توسیع ایدرهك اجسامك
خواص عمومیه سنی مطالعہ خصوصندہ تزلزلدن مصون
بر اساس وضع ایتدیلر. مبحث مذکورى علم هندسہ
دائرہ سی داخلته شجیردیلر.

طوبرجیالی بوروسی داخنده خلانك موجودیتہ
دائر محتاج ایضاح قالش اولان مسئله حقیقتہ آریستوت
حکمتہ قارشى صوک بحارہ دخی باسقال (۱۶۲۳-۱۶۶۲)
طرفندن درعہدہ اولندی.

عین تاریخده ترمومترہ، بارومترہ، مخلیة الہوا آلی،
ماکئہ الکتریقیہ اختراع اولندی؛ بوصورلہ علم حکمت
جدیدہ تشککل ایدرهك بوکونہ قدر سریماً وسعتپذیر
اولدی.

بوکون بالجلہ علوم، حتی علوم ریاضیہ دخی اصول
تجربیه ایلہ موضوعدر. بوجهلہ طبیعتك برخیلی سرائری
آنلرہ مجهول قالیر سده انحق معلومات موجوددن نشأت
ایدن بعض استدلالات ایلہ درجہ ثانیہ کی سرائرہ معلوم
اولدقلری کی فرضیات و قیاسات ایلہ دخی درجہ اولادہ کی
سرائری کشف ایدرلر. مع مافیه ثروت معمورہ طبیعت
حضورندہ نی بشرک دائماً اعتراف عجز و نقصان مجبوریتدہ
بولندیفنی درکاردر.

علی نصرت

تاریخ طبیعی

کوستبک

کوستبک مدت حیاتی طوبرانی قازمقلہ کچیر عملی
بر حیوان اولوب وجودی ایری و یووارلاق، بروی
سیوری، قوبروخی غایت قصہدر. حیوانك هر برطرفی

سياه رنگه ڦيڻه توکاريه مستور اولوب يالکڙ درت
ڀڄي سي توکڙي وطراڦر ايله مساجدر ؛ اولڳ ڀڄي
لري حيوانک وجودينه نسبتله جسم اولوب طوبراڻي
قازمق ايجون غايت قوتلي طرناقري حاوي کوچک
الره مشاهد . چوق کيمسه لر کو - ٽيکي کور ظن
ايدر لر ؛ بو برخطادر ، کوسٽيک کوڙلري واردر ، فقط
پک کوچک وڦيلارک آلتنده محفوظ کيدير ؛ کوسٽيک
کورر ، فقط غايت آز کورر . آغزنده دخي غايت کسکين
اوافق اوافق ديشلر واردر .

کوسٽيک خارق العاده برسر عتله پرک آلتندن بواني

کوسٽيک و پرک آلتندکي بواني

الک ماهر والڳ دوراندیش زراعلر بو حالي موازنه ايده رک
کوسٽيک رک ايتدکاري خدمتلر ضرر لرندن چوق بيوک
اولديڦي آکلارلر و آنلري محو ايتک طرفي اصلا التزام
ايٽزلر .

ينه بوقامليدان اوله رق بوجکله تعيش ايدر سيوري
صيجان وکيري اسمنده ايکي نوع ؛ ملي حيوان دها وار
ايسده بونلر کوسٽيک رک کي اصلا ڀري قازمازلر . برنجي
اوله رق اسمي ذکر اولنان حيوانک صيرتي کومشي وقارني
بياض رنگه توکاري حاوي اولوب ايکينجي دفعه ذکر
اولنانک يعني کيرپينک صيرتي غايت قالين وسر تديکيلرايله

قازار . اولاکندينه بر بواني برديک دها طوغريسي
بر اين آچار . ديشي کوسٽيک بو بر آلتنده اولان يواده
ياورولري بسلر ، آنره ييه چک اوله رق قورتلر بوجک رک
کتورر . کوسٽيک صولڳ درجه ييه چک ييکله طو يماز
وچمه سته نسبتله ارسلاندن ياخود ڦلانندن دها پيرنجي
ودها مخرب برحيواندر ، فقط محو و تخريب ايتديکي شيلر
محصولاغز ايجون مضر اولان بوجک رکدر . برطرفدن
کوسٽيک يوولارني قازمق ايجون طوبراڻي آلت اوست
ايده رک تارلار مزه ضرر ويرر ايسده ديکر طرفدن
بوجک رکي محو و خراب ايده رک زله فائده بخش اولور .

شبهه قالمیش ایدی. تأسف اولئورکه کوتلی بر صاغناق تافراف تللاری قوبارمیش اولدیفندن رسدخانن بر خبر آلق ممکن اوله مامشدر. ساعت برده روزکار تانیده (۴۳) مترو سرعتله وزان اولبوردی. ساعت ایلکی ده

یعنی قاصرغنهک مرکزی شهردن کچدیکی صروده بارومترو (۷۱۰۰۹) میلیمترویه تزل ایتیش واکلهدن برو (۲۷) میلیمترو اچالمیش ایدی. تضییق جوی تک بودرجیه تزل بو تانه قدر پور - لووی شهرنده اصلاً مشاهده اولغمامشدر. قاصرغنهک مرکزی کچرکه نصکره روزکار بر دنیبر باطی قره یله تبدیلی استقامت ایتیش و بو حادثه جویه اکر زیاده بو حواله شدتی اثریرمیشدر. ساعت اوج یخفه طوغری غرب جنوبی جهتدن غربی غریب بر اوغوانی ایشیدلمک باشلاپوب بردن بره کورلامیش درجده شدتی بر روزکار شهرک غرب طرفدن کچرک، کذرکانه تصادف ایدن بئزلی دوجار اندام و خراب ایدی. ساعت اوجی (۴۷) دقیقه کچرکن روزکار بر تانیده (۵۴) مترو بر سرعت مدهشایلله سیوردی. شهرک سکنه نندن بر چوغی هر طرفده ییقیلان بنارک و خانه لره اقتضای آلتیده قالدی. اقشامک ساعت بشندن صکره روزکار کسب سکونت ایتک باشلادی. انجیق بو صروده فلاکت زده لره امداد اولنه میلیدی. فلاکتک و خسارک درجه سی اکلاشلیدی. تقریباً (۱۵۰۰) کشتی فوت اولمشدر. و (۳۰۰۰) کشتی مجروح دوشمشدر. (۲۵۰۰) آدم لمجأسز سفانده قالمشدر. لجامده بولان بیدی سفینه لره یکریمی ایکی یلکن فورطونهک قوه تخریه سندن از، چوق متاثر اولمش و بر قاجی غرق اولمشدر.

جزیره نک دروننده بولنان واسع شکر قامشی ترلاری کاملاً محو و خراب اولمشدر. بو فورطونهک باعث اولدیفنی مادی ضرر (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰) فراق تخمین اولئور.

موريس آله سندن کچرک جنوب شرقی به طوغری وزان اولان بر روزکارک شو استقامتی ایکی صورتله تفسیر اولنه یلور: ۱- نیسانک یکریمی دردندن یکریمی بدیسنه قدر شمال غربی دن جنوب غربی به طوغری حرکت ایدن قاصرغنهک جنوبه بالاخره جنوب شرقی به تبدیلی استقامت ایتیشدر.

مستور در. کچیری مضر بو جگرلی تاف ایدرک محصولاتی حایه ایتدیکی کچی بعضی زهرلی حیوانلری دخی محو ایدرک انسانلری ده آناردن محافظه بر درجه یاردیمی اولور.

موريس آله سنده ظهورده کلن فورطنه

کچن نیسانک یکریمی طقوزنده بحر محیط هندیه کاش ماسقارین جزائر مجتمعه سندن (موريس) آله سنده فوق العاده شدتی بر فورطنه ظهورده کلت و (۷۰۰۰۰) نفوسی شادل اولان و آله نک مرکز اداره سی بولان (پور - لووی) شهرینک اوجده برنی کاملاً خراب ایتیشدر. بو وقعنه دن بر قلاچ کون اقدم آله نک شالنده بر طاق احوال وقوعه کلدیکی مشاهدات جویه دن منظم اولبوردی. فقط روزکار پور - لووی نک شمال شرقی سنده وزان اولدیفنی حالده شهری تهدید ایدن بو فلاکتک وقوعی مأمول دکل ایدی.

فی الحقیقه موريس آله سنده وقوعه کلن قاصرغنه لره هان کافسی جنوب شرقی روزکار یله باشلاش ایدی. بوندن بشقه فورطنه لر بوراده دائماً نصف کره جنوبی نک صیباقی زمانلارنده یعنی کانون اول ایله مارت بیننده ظهوره کایر. موريس آله سنده دهشتلی فورطنه لره تاریخ وقوعی اولان ۱۷۵۶ تاریخچدن بری کانون اول استداسیله نیسانک اون ایکیسی بیننده بونک قدر مدهش بر فورطنه وقوعه کلامشدر.

نیسانک ۲۹ نجی کونی صبا حین هنوز بو ته لکجه دائر بر اثر مشاهده اولئوردی. فقط آلافرانقه ساعت اون بردن صکره بارومترو موجب خوف وتلاش بر سورنده تزله باشلادی. عین زمانده روزکار فورطنه حاله انقلاب ایله کسب شدت ایلدی.

بو فورطنه نک آنسزین ظهوری، سرعتی، و بر قاج ساعت نظر قنده اوغرا دینی تحولات بو جوار مشاهدات جویه سنده امثالی نامسبق بر کیفیتر. اوکله به طوغری بارومترو تک تزل دوام ایتدیکنندن روزکارک استقامتی ده ینه شمال شرقی جهت سنده (پوراز) ثابت قالدیفنبدن قاصرغنهک مرکزی آله یه طوغری تقرب ایتدیکنده